

KOHALIKU TEGEVUSGRUPI RAKENDUSKAVA 13-21.4/18/434

Üldandmed

Taotluse andmed

Meede: Kohaliku tegevusgrupi toetus

Rakenduskava aasta: 2019

Kohaliku tegevusgrupi toetuse eelarve: 86 760.96

Strateegia meetmete projektitoetuse eelarve: 264 670.00

Taotleja andmed

Taotleja nimi: MITTETULUNDUSÜHING VIRUMAA
KOOSTÖÖKOGU

Registrikood: 80236707

E-post: KADRI.KUUSMIK@VIKO.EE

Telefoninumber: 58222877, 3357677

Esitaja nimi: Kadri Kuusmik

Isikukood: 48112312224

E-post: kadri.kuusmik@viko.ee

Telefoninumber: +37258222877

Volitatud esindaja andmed taotluse menetlemisel

Esindaja nimi: Kadri Kuusmik

Isikukood: 48112312224

E-post: kadri.kuusmik@viko.ee

Telefoninumber: +37258222877

Eelarve

Kohaliku tegevusgrupi kulude eelarve

Tegevused	Eelarve	Taotletava toetuse summa
Jooksvad kulud	60 732.67	60 732.67
Tegevuspiirkonna elavdamise kulud	26 028.29	26 028.29
Kokku	86 760.96	86 760.96

Kohaliku tegevusgrupi liikmete arv rakenduskava esitamise kuupäeva seisuga: 55.00

Strateegia meetmed

Strateegia meetme number ja nimetus	Taotluste vastuvõtu algusaeg	Taotluste vastuvõtu lõppaeg	Taotletav projektitoetuse summa	Kohaliku tegevusgrupi poolt esitatavate projektitoetuste taotluste eelarve	Kavandatav eelarve kokku
1 Mikroettevõtlu se arendamine	04.03.2019 00:00	15.03.2019 23:59	74 366.00	0.00	74 366.00
2 Turismiteenuste ja -toodete arendamine	04.03.2019 00:00	15.03.2019 23:59	86 761.00	0.00	86 761.00
3 Nutikate energialahenduste kasutusele võtmine	04.03.2019 00:00	15.03.2019 23:59	37 183.00	0.00	37 183.00
4 Piirkonna kompetentside tõstmine	04.03.2019 00:00	15.03.2019 23:59	37 512.00	0.00	37 512.00
5 Noorte aktiveerimine ja kaasamine	04.03.2019 00:00	15.03.2019 23:59	28 848.00	0.00	28 848.00
KOKKU			264 670.00	0.00	264 670.00

1. 1 Mikroettevõtluse arendamine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Kui taotlejal on taotlusvooru ajal pooleli 2 või rohkem Leader projekti siis taotleda ei saa (välja arvatud Virumaa Koostöökogu MTÜ). Lõpetatuks loetakse käesoleva punkti mõistes projekti, mille lõplik maksetaotlus on PRIA-le esitatud.

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: VIKO tegevuspiirkonna rahvaarv väheneb ja vananeb võrreldes Eesti keskmisega kiiresti, surve tööealisele elanikkonnale kasvab. Majanduslikult aktiivsete ettevõtete arv on nii Ida- kui Lääne-Virumaa ja Eesti keskmisega võrreldes madal (15 ettevõtet 1000 elaniku kohta). Brutokuupalga keskmine tase jääb Eesti keskmisest alla. Teisalt iseloomustab tegevuspiirkonda tugev võrgustikutöö (nt Viru Toit) ning kohaliku ressursi (loodusressursid jm) mitmekesisus. Eelnevast tulenevalt on vajalik senisest enam tähelepanu pöörata kestlike töökohtade loomisele ning mikroettevõtluse arendamisele, mis rakendab tulemuslikult kohalikku ressursi. Samuti on vajalik panustada vastava taristu arendamisse.

Strateegia meetme eesmärk: Meetme rakendamise peamiseks eesmärgiks on jätkusuutlike töökohtade arvu kasvatamine ja/või uuenduslike kohalikul ressursil põhinevate teenuste ja toodete arvu suurendamine. Meede on suunatud piirkonnas tegutsevatele mikroettevõtetele. Meede vastab maaelu arengut käsitlevatele prioriteetidele 1, 3 ja 6.

Toetatavad tegevused: Investeeringud hoonetesse, taristusse, sisustusse ja seadmetesse. Seadmete ekspluateerimisega seotud koolitused. Investeeringut toetava tarkvara kasutusele võtmine. Investeeringut toetavate turundustegevuste teostamine.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Toetuse saajad: MIKROETTEVÕTTED.

Investeering teostatakse MTÜ Virumaa Koostöökogu (VIKO) piirkonnas.

Taotlejad ja kasusaajad tegutsevad (VIKO) piirkonnas.

Taotleja võib esitada taotlusvooru meetmesse ühe taotluse (va VIKO).

Teadmussiirde (koolitus) projektide puhul peab koolitaja omama asjakohast pädevust teemakohase koolituse läbiviimiseks. Asjakohast pädevust hindab hindamise töögrupp. Kohaliku toidu tootmised peavad vastama vet-ameti nõuetele.

Taotlejal on kohustus üheksa kuu jooksul deklareerida 33% investeeringutest PRIA-le (kogu projekti maksumusest 33%). *Kui selgub, et investeeringute tegemist takistavad asjaolud on aktsepteeritavad siis võib taotleja selgituse esitada ning pikendada tegevuste elluviimist 3 kuud.

Taotleja esitab vajalikud dokumendid

1. Projektitoetuse taotluse avaldus (e-prias)
2. Äriplaan (koos finantsprognoosidega),
3. Ehitustegevuse eelarve (e-prias),
4. Eelprojekt või põhiprojekt koos seletuskirjaga
5. Ehitusluba või ehitusteatis

6. Seadmete soetamisel tuleb esitada detailne eelarvevorm koos soetuse tehniliste andmetega (viko vorm)
7. Ühisprojektide tegevuskava (2-4 aastat) – eelistatud on kogu piirkonda katvad tegevused (e-priias)
8. Ühisprojektide puhul peab kirjas olema projekti partneri tegevused ja rahaline/mitterahaline.
9. Lisaks loetletule, esitab taotleja kehtivas LEADER määruses nõutud dokumendid
10. Kasutusloa saamise ajaks peab maa sihtotstarve vastama investeeeringule.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: 50 000 €, kuni 60%

Sihtvaldkond, kuhu strateegia meede panustab: 1A, 3A, 6A, 6B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab:

Prioriteedid 1, 3 ja 6, artiklid 17, 19, 20, 35 Antud meede vastab selgelt EAFRD prioriteedile nr 6: sotsiaalse

kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine. MAKi 2014-2020

eesmärgiks on antud valdkonnas, et maamajandus ja maapiirkonna elukeskkond on mitmekesised, pakuvad alternatiivseid tööhõivevõimalusi põllumajandusest vabanevale tööjõule ning tuginevad kohalikul

ressursil ja potentsiaalil põhinevatele lahendustele. EAFRD prioriteedile nr 3: toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine

põllumajanduses. EAFRD prioriteedile nr 1: teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajanduses,

metsanduses ning maapiirkondades.

Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Tulemusmõõdikud ja soovitud sihttasemed: toetusmeetme mõjul loodud töökohtade arv (vähemalt kolm aastat püsiv töökoht). Sihttase: 10 uut töökohta. Uute/parendatud teenuste ja toodete arv.

Sihttase: 20 uut/parendatud teenust/toodet.

Väljundmõõdikud ja soovitud sihttasemed: parendatud/rajatud objektide arv. Sihttase: parendatud/loodud 20 objekti.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Taotluste hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on olemuslikult kaheks jaotatud:

1. projekti sisuga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 70%), sh:

- 1.1. vastavus VIKO strateegiale (15%);
- 1.2. mõju VIKO meetme eesmärgile ja indikaatorite täitmisele (25%);
- 1.3. koostöö ja innovaativsus (15%);
- 1.4. projekti jätkusuutlikkus (15%).

2. projekti vormi ja taustaga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 30%), sh:

- 2.1. projekti tegevuskava ja eelarve selgus (15%);
- 2.2. taotleja kogemus/pädevus ja jätkusuutlikkus (15%).

[1] Täpsemalt kirjeldatakse skaalasisid hindamisjuhendis.

[2] Kriteeriumi puhul kehtestatakse lävend. Juhul, kui projekt saab kriteeriumi lõikes keskmiseks hindeks vähem kui

2,5, ei kuulu projekt automaatselt rahastamisele.

2. 2 Turismiteenuste ja -toodete arendamine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Kui taotlejal on taotlusvooru ajal pooleli 2 või rohkem Leader projekti siis taotleda ei saa (välja arvatud Virumaa Koostöökogu MTÜ). Lõpetatuks loetakse käesoleva punkti mõistes projekti, mille lõplik maksetaotlus on PRIA-le esitatud.

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: VIKO tegevuspiirkonna oluline potentsiaal peitub turismisektoris. VIKO piirkonnas on mitmeid huvipakkuvaid ning omanäolisi turismiobjekte ja aktiivse puhkuse veetmise võimalusi. Piirkonda iseloomustab ainulaadne suurtööstuslik pärand, mille võimaluste rakendamine avab kohalike turismiettevõtetele mitmeid uusi võimalusi. Piirkonnas on käivitatud turismisektoris tegutsevate organisatsioonide koostöövõrgustik Südamete Tee. Peamiseks väljakutseks on olemasoleva potentsiaali võimalikult tõhus rakendamine, uute, mitmekesiste ja atraktiivsete teenuste ja toodete arendamine ning seeläbi turistide arvukuse ja külastuskestvuse pikendamine.

Strateegia meetme eesmärk: Meetme rakendamise peamiseks eesmärgiks on tõsta tegevuspiirkonna võimekust turistide teenindamiseks. Meetme raames toetatakse nii ühisprojektide kui ka koostööprojektide elluviimist. Meede vastab maaelu arengut käsitlevale prioriteedile 6.

Toetatavad tegevused: Investeeringud majutus- ja toitlustusasutuste ning muude turismitoodete ja -teenuste arendamisse. Investeeringud turismitaristu rajamisse/parendamisse (nt viidastamine). Investeeringut toetava tarkvara kasutusele võtmine. Investeeringut toetavate turundustegevuste teostamine.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Toetuse saajad: mikroettevõtted, kolmanda sektori organisatsioonid, kohalikud omavalitsused, VIKO. Investeering teostatakse MTÜ Virumaa Koostöökogu (VIKO) piirkonnas.

Taotlejad ja kasusaajad tegutsevad VIKO piirkonnas.

Ettevõtjate ja ettevõtlusprojektide puhul on vajalik esitada äriplaan koos finantsprognosidega (finantsprognos peab vastama investeeringu objektile ja mahtudele).

Taotleja võib esitada taotlusvooru kohta ühe taotluse (välja arvatud juhul, kui taotleja on VIKO).

MTÜ/SA eelmise majandusaasta tegelik tulude jaotus ning käesoleva aasta prognoos, millest nähtub avaliku sektori toetuse osakaal. (näitab ära kes on riigihankekohuslane).

MTÜ/SA liikmete/asutajate nimekiri (v.a. usulised ühendused) taotluse esitamise eemise kuu 1. kuupäeva seisuga.

Majutusasutuse ehitamisel peab ehitusprojekt vastama majutusasutustele esitatavatele nõuetele vastavalt MKM 23.05.2012. a määrusele nr 43.

Ehitusprojektid (kui on nõutud) peavad vastama vet-ameti, terviseameti, päästeameti nõuetele.

Taotlejal on kohustus üheksa kuu jooksul deklareerida 33% investeeringutest PRIA-le (kogu projekti maksumusest 33%). *Kui selgub, et investeeringute tegemist takistavad asjaolud on aktsepteeritavad siis võib taotleja selgituse esitada ning pikendada tegevuste elluviimist 3 kuud.

Taotleja esitab vajalikud dokumendid

1. Projektitoetuse taotluse avaldus (pria vorm, eeltäidetudvorm-e-prias);
2. Äriplaan (koos finantsprognosidega),
3. Ehitustegevuse eelarve (e-prias),
4. Eelprojekt või põhiprojekt koos seletuskirjaga
5. Ehitusluba ja ehitisteatis
6. Seadmete soetamisel tuleb esitada detailne eelarvevorm koos soetuse tehniliste andmetega (viko vorm)
7. Projektijuhtimine on lubatud ainult koostööprojektide elluviimisel. (tegevusgrupi suured ülepiirkonna projektid nagu nt viidamajandus)
8. Ühisprojektide tegevuskava (2-4 aastat) – eelistatud on kogu piirkonda katvad tegevused. Ühisprojektide puhul peab kirjas olema projekti partneri tegevused ja rahaline/mitterahaline panus.
9. Kasutusloa saamise ajaks peab maa sihtotstarve vastama investeringu sihtotstarbele.
10. Koostööprojektide ja välisõppereiside elluviijaks saab olla ainult VIKO.
11. Lisaks loetletule, esitab taotleja kehtivas LEADER määruses nõutud dokumendid .

Toetuse maksimaalne suurus ja määär: 60 000 €, kuni 60%, va VIKO poolt elluviidavad kogu piirkonda hõlmavad projektid (kuni 90%)

Sihtvaldkond, kuhu strateegia meede panustab: 6A, 6B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab: Prioriteet 6, artiklid 17, 19, 20, 35 Antud meede vastab selgelt EAFRD prioriteedile nr 6: sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamise.

Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Tulemusmõõdikud ja soovitud sihttasemed: toetusmeetme mõjul loodud töökohtade arv (vähemalt kolm aastat püsiv töökoht). Sihttase: 15 uut töökohta. Ööbimiste arv piirkonnas. Sihttase: ööbimiste arv on 2020. aastaks võrreldes 2013. aastaga kasvanud 50%. Väljundmõõdikud ja soovitud sihttasemed: turistidele suunatud uute/parendatud toodete ja teenuste arv piirkonnas. Sihttase: 20 uut/parendatud teenust/toodet.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Taotluste hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on olemuslikult kaheks jaotatud:

1. projekti sisuga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 70%), sh:
  - 1.1. vastavus VIKO strateegiale (15%);
  - 1.2. mõju VIKO meetme eesmärgile ja indikaatorite täitmisele (25%);
  - 1.3. koostöö ja innovaatus (15%);
  - 1.4. projekti jätkusuutlikkus (15%).
2. projekti vormi ja taustaga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 30%), sh:
  - 2.1. projekti tegevuskava ja eelarve selgus (15%);
  - 2.2. taotleja kogemus/pädevus ja jätkusuutlikkus (15%).

[1] Täpsemalt kirjeldatakse skaalasisid hindamisjuhendis.

[2] Kriteeriumi puhul kehtestatakse lävend. Juhul, kui projekt saab kriteeriumi löikes keskmiseks hindeks

vähem kui 2,5, ei kuulu projekt automaatselt rahastamisele.

3. 3 Nutikate energialahenduste kasutusele võtmine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Kui taotlejal on taotlusvooru ajal pooleli 2 või rohkem Leader projekti siis taotleda ei saa (välja arvatud Virumaa Koostöökogu MTÜ). Lõpetatuks loetakse käesoleva punkti mõistes projekti, mille lõplik maksetaotlus on PRIAle esitatud.

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Energiasääst on kogu maailmas muutunud üha aktuaalsemaks. Energiahindade tõus, samuti energiapuhkusele on tinginud järjest suureneva taastuvenergia lahenduste kasutusele võtmise. Lahenduste alla kuuluvad ka mitmesugused kontrollid ja seadmed, mis aitavad energiatarbimist optimeerida. Hoolimata tehnoloogia arenemisest on aga lahendused siiski konventsionaalsetega võrreldes veel suhteliselt kallid. Samuti on elanikkonna teadlikkus nutikatest energialahendustest veel küllaltki madal.

Strateegia meetme eesmärk: Meetme rakendamise peamiseks eesmärgiks on toetada nutikate energialahenduste laiemat kasutusele võtmist piirkonnas. Meetme raames toetatakse ka ühisprojektide elluviimist. Meede vastab maaelu arengut käsitlevatele prioriteetidele 5 ja 6.

Toetatavad tegevused: Investeeringud taastuvenergia tootmiseks vajalike seadmete soetamiseks ja paigaldamiseks. Investeeringud muude keskkonnasäästlike lahenduste kasutusele võtmiseks, va hoonete soojustamine. Investeeringu objektiga seotud koolitused. Energiaaudit. Tasuvusanalüüs toetatava tegevuse kohta.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Toetuse saajad: mikroettevõtted, kolmanda sektori organisatsioonid, kohalikud omavalitsused, VIKO.

Hoonetele (millel on nõutav energiamärgis vastavalt määrusele „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele¹“), kuhu seade paigaldatakse on väljastatud energiamärgis*.

Muude lahenduste puhul, energiaaudit** (kui seda on võimalik antud seadmele koostada) või projekt toetatava tegevuse kohta (tootmisprotsessid või muud lahendused).

Kui taotlus nõuab seadusest tulenevalt projekteerimist siis on taotlusele lisatud projekt.

Tasuvusanalüüs ***

Taotluses on välja toodud soetatava seadme kasulik eluiga, mis ületab tasuvusaja vähemalt 1,5 kordselt

Ehitusluba, kui see on seadusega nõutud või KOV-i teatis, et ei vaja ehitusluba.

Projektid viiakse ellu VIKO piirkonnas

Taotleja võib esitada taotlusvooru kohta ühe taotluse

Kõik nõutud dokumendid tuleb koostada vastavalt kehtivale

seadusandlusele ning vastava valdkonna eksperdi (omab vastavat registreeringut) poolt.

*Energiamärgis - Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele

<https://www.riigiteataja.ee/akt/106052015002?leiaKehtiv>

**Energiaaudit - Energiaauditi miinimumnõuded

<https://www.riigiteataja.ee/akt/123122016003>

***Tasuvusanalüüs – arvutuslik kulu - tulu analüüs mis toob välja, kas ja mil määral ületavad projekti oodatavad tulud oodatavaid kulusid. Tasuvusanalüüs võib olla eraldi dokument või sisalduda mõnes muus esitatavas dokumendis.

MTÜ/SA eelmise majandusaasta tegelik tulude jaotus ning käesoleva aasta prognoos, millest nähtub avaliku sektori toetuste osakaal.

MTÜ/SA liikmete nimekiri (v.a. usulised ühendused) taotluse esitamise eemise kuu 1. kuupäeva seisuga.

Taotlejal on kohustus üheksa kuu jooksul deklareerida 33% investeringutest PRIA-le (kogu projekti maksumusest 33%). *Kui selgub, et investeringute tegemist takistavad asjaolud on aktsepteeritavad siis võib taotleja selgituse esitada ning pikendada tegevuste elluviimist 3 kuud.

Lisaks loetletule, esitab taotleja kehtivas LEADER määruses nõutud dokumendid.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: 25 000 €, kuni 60%

Sihtvaldkond, kuhu strateegia meede panustab: 5B, 6B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab:

Prioriteedid 5 ja 6, artiklid 14, 17, 20, 35 Antud meede vastab selgelt EAFRD prioriteedile nr 6: sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamise. Meede vastab prioriteedile nr 5: ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete-ja metsandussektoris.

Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Tulemusmõõdikud ja soovitud sihttasemed:

Investeeringu mõjul saavutatud energiasääst. Sihttase: energiasääst aastas 10 000 kW. Omatarbeks toodetud ja tarbitud taastuvenergia hulk. Sihttase 500 000 KW. Väljundmõõdik ja soovitud sihttase: nutikaid energialahendusi kasutatavate objektide arv. Sihttase: 21 objekti.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Taotluste hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on olemuslikult kaheks jaotatud:

1. projekti sisuga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 70%),
sh:1.1. vastavus VIKO strateegiale (15%);
1.2. mõju VIKO meetme eesmärgile ja indikaatorite täitmisele (25%);
1.3. koostöö ja innovaatilisus (15%);
1.4. projekti jätkusuutlikkus (15%).

2. projekti vormi ja taustaga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 30%), sh:

- 2.1. projekti tegevuskava ja eelarve selgus (15%);
- 2.2. taotleja kogemus/pädevus ja jätkusuutlikkus (15%).

[1] Täpsemalt kirjeldatakse skaalasisid hindamisjuhendis.

[2] Kriteeriumi puhul kehtestatakse lüvend. Juhul, kui projekt saab kriteeriumi löikes keskmiseks hindeks vähem kui 2,5, ei kuulu projekt automaatselt rahastamisele.

4. 4 Piirkonna kompetentside tõstmine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Kui taotlejal on taotlusvooru ajal pooleli 2 või rohkem Leader projekti siis taotleda ei saa (välja arvatud Virumaa Koostöökogu MTÜ). Lõpetatuks loetakse käesoleva punkti mõistes projekti, mille lõplik maksetaotlus on PRIAle esitatud.

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Kolmanda sektori organisatsioonide arenguid saab VIKO tegevuspiirkonnas positiivseiks lugeda. Samas jääb nende arv 1000 elaniku kohta Eesti keskmisele näitajale alla. Lisaks investeringutele on oluline panustada organisatsioonide oskusteabe arengusse ning seeläbi jätkusuutlikkusse rakendades seejuures VIKO piirkonna spetsiifilisi ressursse. Väljakutseks on organisatsioonide (nii kogukondlike kui ka näiteks ettevõtjate ühenduste) võimekuse kasvatamine, ettevõtlikkuse suurendamine ning teadmiste taseme tõstmine.

Strateegia meetme eesmärk: Meetme rakendamise peamiseks eesmärgiks on tõsta kogukonna ettevõtlushoiakuid ja oskusteadmiste taset ning laiendada inimeste silmaringi. Meetme raames toetatakse nii ühisprojektide kui ka koostööprojektide elluviimist. Meede vastab maaelu arengut käsitlevatele prioriteetidele 1, 4 ja 6.

Toetatavad tegevused: Eelistatud on kogu piirkonda katvad tegevused, sh: õppereisid ja koolitused. Koostööprojektide ja välisõppereise saab taotleda ainult VIKO. Õppeprogrammide ettevalmistamine ja läbiviimine. Keskkonnateemalised sündmused. Ökoinnovaatiliste- ja nutilahenduste väljatöötamine. Koostöö haridus- ja teadusasutustega. Uuringud ja analüüsid. Võrgustike ja koostöö arendamisega soetud tegevused ja sündmused. Tegevuste elluviimiseks vajaliku inventari soetamine. Koostööprojektide kavandamine ja elluviimine, sh rahvusvaheliselt. Ühisprojektide tegevuskava (2-4 aastat) – eelistatud on kogu piirkonda katvad tegevused. Ühisprojektide puhul peab kirjas olema projekti partneri tegevused ja rahaline/mitterahaline panus. Teadmussiirde (koolitus) projektide puhul peab koolitaja omama asjakohast pädevust teemakohase koolituse läbiviimiseks. Asjakohast pädevust hindab hindamise töögrupp.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Toetuse saajad: ettevõtjad, kolmanda sektori organisatsioonid, kohalikud omavalitsused, VIKO.

Taotlejad ja kasusaajad tegutsevad MTÜ Virumaa Koostöökogu (VIKO) piirkonnas.

Investeering või tegevus jääb VIKO piirkonda.

Koostööprojektide ja välisõppereiside elluvijaks saab olla vaid VIKO.

Eelistatud on kogu piirkonda katvad tegevused.

Taotleja võib esitada taotlusvooru meetmesse ühe taotluse (välja arvatud juhul, kui taotleja on VIKO. EV, MTÜ/SA esitavad eelmise majandusaasta tegeliku tulude jaotuse ning käesoleva aasta prognoosi, millest nähtub avaliku sektori toetuste osakaal.

Projektijuhtimine on lubatud ainult koostööprojektide elluviimisel.

MTÜ/SA liikmete/asutajate nimekiri (v.a. usulised ühendused) taotluse esitamise eemise kuu 1. kuupäeva seisuga.

Vabatahtlik tasustama töö päevik.

Ühisprojektide tegevuskava (2-4 aastat) – eelistatud on kogu piirkonda katvad tegevused.

Ühisprojektide puhul peab kirjas olema projekti partneri tegevused ja rahaline/mitterahaline panus.

Lisaks loetletule, esitab taotleja kehtivas LEADER määruses nõutud dokumendid.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: 15 000 € (va VIKO, kes taotleb max 30 000 €), sh võivad inventari soetamise kulud toetuse mahust moodustada kuni 20%, kuid mitte üle 2000 €. VIKO, mittetulundusühingud, sihtasutused ja omavalitsused – kuni 90%. Ettevõtted – kuni 60%.

Sihtvaldkond, kuhu strateegia meede panustab: 1A, 4A, 6B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab:

Prioriteedid 1, 4 ja 6, artiklid 14, 20, 35, 44 Antud meede vastab EAFRD

prioriteedile nr 6: sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine. Täiendavalt vastab meede EAFRD prioriteedile nr 1: teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajanduses, metsanduses ning maapiirkondades. Samuti vastab meede EAFRD prioriteedile 4: põllumajanduse ja metsandusega seotud ökosüsteemide ennistamine, säilitamine ja parandamine.

Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Tulemusmõõdik: VIKO piirkonna elanike arv, kes on tegevustesse kaasatud. Sihttase: 500. Väljundmõõdikud: läbi viidud koolituste ja sündmuste arv.

Sihttase: 15 koolitust/sündmust. Projektide arv, mille raames on soetatud aktiivses kasutuses olevat tegevusvarustust (spordivahendid, kunsti-, muusika vahendid, jms). Sihttase: 10 projekti.

Rahvusvaheliste koostööprojektide arv. Sihttase: 5 projekti.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Taotluste hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on olemuslikult kaheks jaotatud:

1. projekti sisuga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 70%),

sh: 1.1. vastavus VIKO strateegiale (15%);

1.2. mõju VIKO meetme eesmärgile ja indikaatorite täitmisele (25%);

1.3. koostöö ja innovaativsus (15%);

1.4. projekti jätkusuutlikkus (15%).

2. projekti vormi ja taustaga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 30%), sh:

2.1. projekti tegevuskava ja eelarve selgus (15%);

2.2. taotleja kogemus/pädevus ja jätkusuutlikkus (15%).

[1] Täpsemalt kirjeldatakse skaalasisid hindamisjuhendis.

[2] Kriteeriumi puhul kehtestatakse lävend. Juhul, kui projekt saab kriteeriumi löikes keskmiseks hindeks vähem kui 2,5, ei kuulu projekt automaatselt rahastamisele.

5. 5 Noorte aktiveerimine ja kaasamine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Kui taotlejal on taotlusvooru ajal pooleli 2 või rohkem Leader projekti siis taotleda ei saa (välja arvatud Virumaa Koostöökogu MTÜ). Lõpetatuks loetakse käesoleva punkti mõistes projekti, mille lõplik maksetaotlus on PRIAle esitatud.

Kuni 15 000 €, sh võivad inventari soetamise kulud toetuse mahust moodustada ligikaudu 33 %, kuid mitte üle 5000 € (täpsustasime investeringu protsenti).

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Vähene ja kiirelt vähenev noorte osakaal on VIKO tegevuspiirkonna jaoks üheks lahendamist vajavaks põhiprobleemiks. Piirkonna jätkusuutlikkuse tagamiseks on oluline leida atraktiivseid võimalusi noortele nii töö- kui ka ettevõtja, samuti kolmanda sektori esindajana. Selleks on tarvis kujundada neis ettevõtlikkushoiakuid ning siduda neid tihedamalt oma kodukohaga.

Strateegia meetme eesmärk: Meetme rakendamise peamiseks eesmärgiks on tõsta noorte ettevõtlikushoiakuid ja oskusteadmiste taset ning laiendada nende silmaringi. Meede vastab maaelu arengut käsitlevatele prioriteetidele 1 ja 6.

Toetatavad tegevused: Noortelaagrite, -malevate jms korraldamine ning nendega seotud kulud. Ettevõtlikkust arendavad tegevused ning nendega seotud kulud. Oskuste arendamisega seotud tegevused ning nendega seotud kulud (koolitused jms). Siseriiklike õppereisidega seotud kulud. Tegevuste elluviimiseks vajaliku inventari soetamise kulud. Võrgustike ja koostöö arendamisega seotud tegevused ja sündmused. Koostööprojektide kavandamine ja elluviimine, sh rahvusvaheliselt.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Toetuse saajad: mikroettevõtted, kolmanda sektori organisatsioonid, kohalikud omavalitsused, VIKO. Taotlejad ja kasusaajad tegutsevad VIKO piirkonnas.

Koostööprojektide ja välisõppereiside elluviijaks saab olla vaid VIKO.

Tegevuste sihtgrupiks peavad olema 7-26-aastased VIKO piirkonna elanikud, eelistatud on noorte poolt algatatud projektid

Teadmussiirde (koolitus) projektide puhul peab koolitaja omama asjakohast pädevust teemakohase koolituse läbiviimiseks. Asjakohast pädevust hindab hindamise töögrupp.

Taotleja võib esitada taotlusvooru meetmesse ühe taotluse (välja arvatud juhul, kui taotleja on VIKO. Vabatahtlik tasustamata töö päevik.

Projektijuhtimine on lubatud ainult koostööprojektide elluviimisel.

MTÜ/SA eelmise majandusaasta tegelik tulude jaotus ning käesoleva aasta prognoos, millest nähtub avaliku sektori toetuste osakaal.

MTÜ/SA liikmete/asutajate nimekiri (v.a. usulised ühendused) taotluse esitamise eemise kuu 1. kuupäeva seisuga.

Lisaks loetletule, esitab taotleja kehtivas LEADER määruses nõutud dokumendid.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: 15 000 €, sh investeringud 5000 eurot.

Mittetulundusühingud, sihtasutused ja omavalitsused - kuni 90 %. Ettevõtted - kuni 60 %

Sihtvaldkond, kuhu strateegia meede panustab: 1A, 6B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab:

Prioriteedid 1 ja 6, artiklid 14, 20, 35, 44 Antud meede vastab EAFRD

prioriteedile nr 6: sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamise. Täiendavalt vastab meede EAFRD prioriteedile nr 1:

teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajanduses, metsanduses ning maapiirkondades.

Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Tulemusmõõdik: VIKO piirkonna noorte arv, kes on tegevustesse kaasatud. Sihttase: 600 noort. Väljundmõõdikud: ellu viidud noortealgatuste (laagrid, koolitused arv. Sihttase: 15 noortealgatust. Projektide arv, mille raames on soetatud aktiivses kasutuse olevat tegevusvarustust (spordi-, kunsti-, muusika vahendid, jms). Sihttase: 5 projekti.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Taotluste hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on olemuslikult kaheks jaotatud:

1. projekti sisuga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 70%), sh:

- 1.1. vastavus VIKO strateegiale (15%);
- 1.2. mõju VIKO meetme eesmärgile ja indikaatorite täitmisele (25%);
- 1.3. koostöö ja innovaativsus (15%);
- 1.4. projekti jätkusuutlikkus (15%).

2. projekti vormi ja taustaga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 30%), sh:

- 2.1. projekti tegevuskava ja eelarve selgus (15%);
- 2.2. taotleja kogemus/pädevus ja jätkusuutlikkus (15%).

[1] Täpsemalt kirjeldatakse skaalasisid hindamisjuhendis.

[2] Kriteeriumi puhul kehtestatakse lävend. Juhul, kui projekt saab kriteeriumi lõikes keskmiseks hindeks vähem kui 2,5, ei kuulu projekt automaatselt rahastamisele.

Lisadokumendid

Faili nimi	Dokumendi liik	Selgitus
Lisa 3. Rakenduskava 2019 eelarve .xls	Muu	rak 2019 tabel
14.06.2018 üldkoosolku protokoll.bdoc	Otsuse ära kiri	juhatuse otsus
14.06.18 nimekiri.tiff	Otsuse vastuvõtnud organi liikmete nimekiri	liikmetenimekiri
RAK 2019 eelarve lisa 1.xlsx	Muu	detailne eelarve 2019